

# 3 Výukový modul

## Zelený pás napříč Evropou

Výukový modul 3 se zaměřuje na ekologickou realitu i na naděje a očekávání zúčastněných aktérů, kteří chtějí zachovat „Zelený pás“ jako chráněné území. Žáci si uvědomí radikální změnu významu smrtícího pásu a jeho nové definování jako zóny spolupráce mezi Východem a Západem. Budou schopni přiřadit aktéry k občanské společnosti a státní správě, pochopit proces institucionalizace jako podmínky úspěchu a vysvětlit vývoj sebeuvědomění jako nadnárodního a multiperspektivního zastoupení zájmů v Evropě.

### Úvod

Vydejte se s žáky na imaginární cestu na hranici z roku 1989/90. Zaměřte se na úseky hranice, které žáci již znají. Změňte obvyklou situaci: žáci se postaví do řady podél židlí nebo venku (u živého plotu, plotu, zavrou oči).

- Co „vidí“ žáci, když se dívají na východ/západ? (Uspořádání hranice s pásem zeleně, případně les, za ním obce, města a pole) Na západě les, pole resp. obce.
- Co schází? Chybí veškerá infrastruktura, žádné silnice, žádný průmysl.
- Co se má stát s hraničními zařízeními? Co má zůstat a proč? Zdůrazněte, že nikdo po nich už nebude moci vidět zařízení tak, jak je vidí oni – v myšlenkách je to obtížné, jde to jen s předchozími vědomostmi!
- Co se má stát se zeleným pásem? Kde má být zachován a proč?

Shromážděte argumenty týkající se různých úseků hranice: Československo/Česká republika a Spolková republika Německo: Na obou stranách se nachází chráněná a téměř nedotčená příroda, spolupráce na její zachování je nasnadě. Německo-německá hranice: Rozdílné vnímání a zájmy obyvatel na východě a západě, zemědělců a potenciálních investorů vs. milovníků přírody, ekologických sdružení, ale také krajských a celostátních úřadů.

### Pracovní list a podněty pro výuku

Úvodní text lze rovněž použít jako vstup do tématu. Využijte časovou osu a mapu.

➡ Pracovní list 3 je věnován práci se zdroji. Úkoly jsou vhodné pro individuální nebo skupinovou práci. Do analýzy zdrojů se pusťte pomocí ➡ úkolu 1. Co mohou žáci říci o spolehlivosti, výpovědní hodnotě a zařazení do historického kontextu? Odkazy na zdrojovém listu vám v případě potřeby pomohou.

➡ Úkol 2 se zabývá ochranou druhů, mírem a spoluprací, jakož i ekologickým protikladem „šedé infrastruktury“ (v zájmu EU).

➡ Úkol 3 klade důraz na podmínky úspěchu, jako je podpora občanské společnosti, prominentních osobností, zástupců zúčastněných států a Evropské unie; silné environmentální organizace a rostoucí – i politický – význam ochrany životního prostředí od 80. let 20. století a konečně prvořadý cíl překonat rozdělení Evropy intenzivní spoluprací.

### DALŠÍ PODNĚTY

Vytvoření vize pro Asociaci Zeleného pásu Evropy (sebehodnocení s popisem vlastní identity a základních principů): Rozdělte třídu do skupin po 3–4 žácích. Jak chtějí pracovat a čeho chtějí dosáhnout (poslání a vize)? Jaké jsou jejich společné hodnoty? Povzbudte žáky, aby kromě známých informací přispěli i svými vlastními nápady. Dejte jim maximálně dvě hodiny času. Následně jsou představeny výsledky. Kde jsou rozdíly a kde silné stránky? Dokážou se shodnout na společné vizi?

Porovnejte to s posláním asociace na jejích webových stránkách a zeptejte se na rozdíly a silné stránky.

➡ [www.europeangreenbelt.org](http://www.europeangreenbelt.org) > initiative > Association > Mission v textu

### Rozšíření v rámci mezipředmětové výuky:

Porovnání s Declaration of Intent (2013) *European Green Belt Initiative* ➡ [www.europeangreenbelt.org](http://www.europeangreenbelt.org) > Initiative > Declaration of Intent

Srovnání s reakcí asociace na útok Ruska na Ukrajinu v roce 2022: ➡ [www.bund.net](http://www.bund.net) > themen > Grünes Band > Grünes Band Europa > declaration

Prohloubení tématu „Od pohraničního pásma ke kulturnímu dědictví“ v novinách Německé kulturní rady *Politik & Kultur* (6/2020) ➡ [www.kulturrat.de](http://www.kulturrat.de) > Publikationen > Zeitung Politik & Kultur > Ausgabe 6/2020